

بی بی «نطنزپاهو» نقش پلیس بد را در مواجهه با ایران ایفا می‌کند

به قلم دیوید پولاک

۳ مه ۲۰۲۱

همچنین دست‌یافتنی به

/ English

Arabic

Also published in Newslooks

درباره نویسنده

دیوید پولاک

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

سکوت آشکار و اشنگتن در مورد خرابکاری در تاسیسات اتمی نطنز ایران بدون شک از این واقعیت نشأت می‌گیرد که اسرائیل از این طریق زمان بیشتری برای مذاکرات هسته‌ای خریده است

این هفته سه اتفاق غافلگیرکننده در جنگ نه‌چندان پنهان بین اسرائیل و ایران روی داد. نخست موفقیت فنی چشمگیر یک عملیات خرابکاری بود که به طور قطع به دست اسرائیل انجام شد و تاسیسات غنی‌سازی اورانیوم ایران در نطنز را که به شدت محافظت می‌شود هدف گرفت. اتفاق غافلگیرکننده‌تر تایید نمایان این عملیات از سوی آمریکا بود در حالی که آمریکا قبلاً اعلام کرده بود که «مذاکرات تنها راه پیش رو است». ولی غافلگیرکننده‌ترین این اتفاق‌ها واکنش نسبتاً خویشتندارانه ایران به این دو رویداد بود - حداقل تا زمان نوشتن این مطلب.

این سه تغییر جدید و مهم نشان می‌دهد که ایالات متحده و اسرائیل اکنون در مواجهه با ایران از شیوه کلاسیک «پلیس خوب/پلیس بد» استفاده می‌کنند و می‌تواند در ماه‌های آینده شاهد چرخش‌های کمتر خوشایندی در این زمینه باشیم. نگاهی سریع به هر یک از این سه تحول جدید نشان می‌دهد که در حال حاضر همه ورق‌ها ناگهان علیه تهران برگشته است.

در مورد عملیات خرابکاری نطنز اگرچه هنوز خیلی از جزئیات آن روشن نشده اما نقل اظهارات برخی مقامات ایران برای پی‌بردن به وسعت این عملیات کفایت می‌کند. فریدون عباسی دوانی رئیس کمیسیون انرژی مجلس ایران علناً گفت که: «از نظر فنی طراحی دشمن خیلی قشنگ بود». بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران نیز گفت که انفجار داخل پایگاه زیرزمینی [باعث پخش آلومینیوم روی زمین شده بود و] در پیچه‌اله‌ای را پوشانده بود که او موقع بررسی ابعاد خسارت وارده به درون این چاله [هفت متری] افتاد و باعث آسیب دیدگی سر کمر پاها و بازوی او شد. او برای اثبات این ادعا تصویری از خود بر روی تخت بیمارستان هم منتشر کرد و علیرضا زاکانی رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس در تلویزیون دولتی ایران ادعا کرد که در این عملیات که او آن را به گردن اسرائیل انداخت «چندین هزار سانتریفیوژ تخریب یا نابود شدند».

به همین ترتیب در حالی که از طرف اسرائیلی‌ها هنوز هیچ کس رسماً مسئولیت این حادثه را به عهده نگرفته اما به طور کلی متخصصان ارشد غیررسمی (و رسمی سابق) حیرت خود را پنهان نکرده‌اند حتی آموس هارل روزنامه نگار برجسته امور امنیتی که همچنان به شکلی سرسختانه و بی وقفه از نتانیاهو انتقاد می‌کند در بخشی از مقاله‌ای که امروز در روزنامه *هاآرتز* منتشر شده تصدیق کرد که اقدامات پنهانی اسرائیل علیه برنامه هسته‌ای ایران «کارساز» بوده است. گیورا ایلاند مشاور سابق امنیت ملی اسرائیل این هفته در گفتگو با تلویزیون اسرائیل گفت در حالی که اسرائیل دو دهه قبل ارزیابی کرده بود که ایران تا حدود سال ۲۰۰۵ به سلاح هسته‌ای دست می‌یابد اما ایران امروز هنوز این قابلیت را ندارد «و البته به این دلیل نیست که ایران تلاشی در این زمینه نکرده است» این موضوع منجر به اتفاق شگفت آور دوم می‌شود: واکنش آمریکا به این حادثه یا دقیق‌تر عدم واکنش علنی به آن تا این لحظه با اینکه روشن شده که ایالات متحده و اسرائیل در مورد ایران رایزنی‌های نزدیکی داشته‌اند اما به همین اندازه هم روشن است که آنها در مورد تمایل آشکار دولت بایدن برای بازگشت به توافق هسته‌ای برجام اختلاف نظر دارند جن ساکی سخنگوی کاخ سفید به سرعت اعلام کرد که ایالات متحده در عملیات نطنز «دخالتی نداشته است». در نتیجه برخی تصورشان این بود که آمریکا در این مورد -و احتمالاً حتی نسبت به سیاست اسرائیل در ابعاد وسیع‌تر- موضع‌گیری منفی خواهد داشت.

اما این دقیقاً همان اتفاقی است که نیفتاده است. در عوض یک روز پس از حادثه نطنز جیک سالیوان مشاور امنیت ملی ایالات متحده یک بار دیگر با همتای اسرائیلی‌اش به صورت آنلاین دیدار و گفتگو کرد که به دنبال آن این بیانیه صادر شد: «آقای سالیوان بر تعهد تردیدناپذیر دولت بایدن-هریس به امنیت اسرائیل و اطمینان از این که ایران هرگز به سلاح هسته‌ای دست پیدا نخواهد کرد مجدداً تاکید کرد» به علاوه در جمله پایانی غیرمتعارف و شخصی و تعارف‌آمیز این بیانیه آمده است: «آقای سالیوان از متیر بن شبات همتای اسرائیلی خود به گرمی دعوت کرد تا قبل از پایان این ماه برای ادامه مذاکرات از واشنگتن دیدار کند» غیاب واژه «نطنز» یا هر واژه‌ای نزدیک به آن در این بیانیه کاملاً چشمگیر است.

این رضایت آمریکایی‌ها از آخرین عملیات مخفی اسرائیل علیه ایران چه دلیلی دارد پاسخ به این پرسش ما را به یک دهه قبل و خرابکاری سایبری استاکس نت در تاسیسات نطنز می‌رساند که از قرار دولت اوباما نه تنها آن را تصویب کرد بلکه در واقع همراه اسرائیل در اجرای آن مشارکت کرد. هدف آن کار مثل حالا تقویت موضع ایالات متحده در مذاکرات هسته‌ای با تهران بود ضمن اینکه مانع یک عملیات نظامی کاملاً خطرناک علیه تاسیسات هسته‌ای ایران می‌شد. این بار اما به نظر می‌رسد که آمریکا و اسرائیل درسی از این ماجرا گرفته‌اند: بهتر است هر دو کشور از مشاجره عمومی درباره شرایط توافق هسته‌ای جدید (یا تجدید توافق) با ایران بپرهیزند.

و سرانجام به سومین شگفتی در میان اتفاق‌های غافلگیرکننده این هفته می‌رسیم: واکنش تحریک‌آمیز و درعین حال محدود ایران به حادثه نطنز که نشان می‌دهد ایران به نوعی هنوز به توافق فکر می‌کند. ایران ابتدا شرایط جدیدی را برای مذاکره اعلام کرد اما این شرایط به معنی امتناع از مذاکره نبود. آنگاه از افزایش غنی‌سازی اورانیوم از ۲۰ درصد به ۶۰ درصد خبر داد که به بهانه نیازهای پزشکی بود و نه اقدام تلافی‌جویانه نظامی. این افزایش غنی‌سازی اورانیوم علیرغم اهمیتی که برای برخی از ناظران خارجی دارد **زمان مورد نیاز برای رسیدن به انفجار آزمایشی را اندکی کوتاه می‌کند اما تقریباً هیچ تاثیری در کوتاه کردن زمان مورد نیاز ایران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای قابل عرضه نخواهد داشت**. در واقع عملیات جدید نطنز مطمئناً زمان دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را به طرز قابل توجهی طولانی‌تر کرده است.

کوتاه اینکه اسرائیل با این عملیات موفق شد که به ایالات متحده و دیگران برای مذاکره با ایران پیرامون یک توافق هسته‌ای قابل قبول زمان بیشتری تحت فشار کمتر بدهد. با این همه هنوز خطوط نهایی چنین معامله‌ای روشن نیست و چالش جدی با تهدیدهای غیر هسته‌ای دیگر ایران در منطقه و فراتر از منطقه همچنان ادامه دارد. از طرف دیگر ایران نیز ممکن است نقشه‌های غافلگیرکننده‌ای در سر داشته باشد اما سه حادثه غیرمنتظره این هفته نشان می‌دهد که منافع مشترک آمریکا اسرائیل و کشورهای عرب همسایه ایران ممکن است شانس موفقیت بیشتری نسبت به گذشته پیدا کرده باشد.

دیوید پولاک *هموند برنستاين در انستیتو واشنگتن و از نویسندگان گزارش اخیر انستیتو است با عنوان: «ارزیابی دیرینه‌های سال ۲۰۲۱:*

چگونه ایالات متحده می‌تواند از ائتلاف خود با اسرائیل بهره‌مند شود» این مقاله در اصل در وبسایت «نیوزلوک» منتشر شده است» ❖

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Militia Propaganda Around the Attack on al-Tanf

اکتبر ۲۰۲۱

Crispin Smith

ARTICLES & TESTIMONY

Discordance in the Iran Threat Network in Iraq: Militia Competition and Rivalry

اکتبر ۲۰۲۱

Michael Knights ,
Crispin Smith ,
Hamdi Malik

BRIEF ANALYSIS

Iraqi Militias Show Off Iranian Anti-Air Missile

اکتبر ۲۰۲۱

Michael Knights

منع اشاعه

نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

اسرائیل

ایران

به روز بمانید

SIGN UP FOR EMAIL
ALERTSTHE
WASHINGTON INSTITUTE
for Near East Policy

19th Street NW - Suite 500 1111

Washington D.C. 20036

Tel: 202-452-0650

Fax: 202-223-5364

تماساتاق خبرSubscribe

هدف انستیتو واشنگتن تعمیق درکی متعادل و واقع‌بینانه از منافع آمریکا در خاورمیانه و نیز پیشبرد سیاست‌هایی برای حفظ آن منافع است

انستیتو واشنگتن یک سازمان غیرانتفاعی دارای مجوز 501(c)3 است که تمامی کمک‌های مالی به آن شامل معافیت مالیاتی خواهد شد

در باره انستیتو واشنگتن /

پشتیبانی از انستیتو

